

til at see at skaffe en stor Deel af den Hede, der endnu henlaa uopdyrket paa Bornholm, opdyrket, og man meente, at man kunde opnaae dette ved at tilbyde de nye Arvefæstehuusmænd Lodder af den uopdyrkede Hede ligeledes i Arvefæste mod en aarlig Afgift, som blev sat til at udgjøre 8 Skjæpper Havre pr. Tonde Land koniteret Jord til Tært 8. Det blev dog ganske overladt til Huusmændene selv, om de vilde eller ikke vilde gaae ind paa saaledes at modtage en Tillægslod af raa, uopdyrket Jord for den nævnte Arvefæsteafgift. Det blev, som sagt, ganske overladt til deres frie Raadighed, om de vilde gaae ind paa et saadant Arrangement eller ikke. Gik de ikke ind derpaa, skulde Arvefæsteafgiften af deres tidligere Fæstelodder dog derved paa ingen Maade officeres; Følgen skulde kun være den, at saa skulde de Tillægslodder, der vare bestemte for dem, men som de ikke vilde modtage, udbydes paa anden Maade til hvem, der maatte ønske at erholde dem til Brug. Samtlige Arvefæstehuusmænd gik imidlertid ind paa at modtage saadanne Tillægslodder for den fastsatte Afgift. Meget kort Tid efter, at de vare indgaaede derpaa, opstod der dog Klage over, at Afgiften var sat for høit, var sat høiere, end Jorden kunde bære, og navnlig blev der klaget over, at man havde koniteret Jorden til altfor høi en Tært. Disse Klager ere bleve understøttede fra forskjellige Sider paa Den, og de ere idelig og idelig bleve gjentagne, men uden at det hidtil har lykkedes at skaffe dem tagne tilfølg. Efter at denne Sag nu var kommen til Behandling i det her i Thinget nedsatte Udvalg, blev der strax fra en Side i Udvalget med en vis Styrke gjort gjældende, at det formeentlig slet ikke kunde være nødvendigt at træffe nogen Foranstaltning i saa Henseende, hvorledes det saa end maatte forholde sig med disse Afgifter, idet de Paagjældende jo, meente man, maatte kunne sælge de omtalte Tillægslodder, og, dersom de ikke kunde finde nogen Kjøber til Lodderne med den Afgift, der var lagt paa dem, maatte kunne reent afstaae dem eller aftræde dem til Staten. Dette var Noget, meente man, som maatte følge af almindelige Grundsætninger. Hvor der intet Skatteobject

er, der kan der nemlig ikke være Tale om Skat. Det er jo saaledes almindelig anerkjendt, og derom kan der ikke være Tvivl, at naar en Fordeindom f. Ex. ved Sandflugt eller Vandflod bliver saa forringet eller ødelagt, at den ikke længer kan bære det Hartkorn, som er lagt paa den, saa maa Staten finde sig i den Afgang i Hartkornet, som bliver en Følge af denne Jordens Forringelse eller Ødelæggelse. Man meente altsaa, at man blot behøvede i nærværende Tilfælde at gjøre denne Grundsætning gjældende. Dermed maatte nemlig paa den anden Side saa ogsaa Afbyggerne finde sig tilfredse, eftersom de ikke havde givet nogen Kjøbesum for de omhandlede Tillægslodder. Det kunde jo vel være, at de havde anvendt nogen Capital paa dem, men derom lod sig i saa Fald kun sige, at det var en uheldig Speculation, som de havde gjort, og at de i Kraft af en saadan uheldig Speculation havde haft en Udgift, som det viste sig, at de ikke kunde erholde vederlagt, var Noget, som de selvfølgelig maatte finde sig i. Udvalgets Fleertal maatte ogsaa være af den Anskuelse, at hvis denne Opfattelse virkelig lod sig gennemføre, hvis de paagjældende Afbyggere virkelig kunde bære sig ad paa den anførte Maade, saa vilde de ikke kunne forlange Mere. Men man kunde ikke miskjende, naar man saae hen til, hvorledes Arvefæstefjødernes paa de paagjældende Eiendomme vare affattede, at en saadan Afstræffelse af Tillægslodderne ikke lod sig foretage uden med Tilladelse fra Regjeringens Side. Formelt maatte det ifølge Arvefæstefjøderne i det Hele ansees for nødvendigt, at der maatte gives en saadan Tilladelse, for at de Paagjældende kunde stille sig ved de omhandlede Lodder. Dersom man nu imidlertid havde kunnet troe, at Regjeringen vilde anerkjende at en saadan Tilladelse ikke burde nægtes, saa vilde Udvalgets Fleertal efter dets anførte Betragtninger have formeent, at der ikke fra Thingets Side burde gjøres noget Videre i Sagen. Men man kan, efter hvad der tidligere er påsæret i Sagen, ikke antage, at en saadan Anerkjendelse vil finde Sted fra Regjeringens Side. Tinget er nemlig den, at Regjeringen i den Resolution, hvormed den sidste Gang, da denne Sag var bragt frem for den, afflog det ind-